

Návrh
USNESENÍ

Výboru pro práva dítěte Rady vlády České republiky pro lidská práva
ze dne 13. února 2017

**k zajištění překladů obecných komentářů monitorovacích výborů mezinárodních
lidskoprávních úmluv OSN, jichž je ČR smluvní stranou,
do českého jazyka**

Výbor pro práva dítěte Rady vlády pro lidská práva (dále jen „Výbor“) doporučuje, aby Rada pro lidská práva doporučila vládě přijmout usnesení, kterým by doporučila ministru pro lidská práva, legislativu a rovné příležitosti zajistit

- 1) do 31. 12. 2017 překlad do českého jazyka a jejich zpřístupnění v dálkové formě všech dosud vydaných obecných komentářů monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv OSN, jichž je ČR smluvní stranou.**
- 2) do 30. 6. 2017 dlouhodobě systematické překládání do českého jazyka a vyvěšování na webové stránky všech nových obecných komentářů monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv OSN, jichž je Česká republika smluvní stranou, tak, aby bylo zajištěno, že všechny tyto komentáře vydané po 30. 6. 2017 budou k dispozici v českém jazyce nejpozději do tří měsíců po jejich vydání příslušným výborem.**

Odůvodnění:

Výbor sleduje potřebu posilovat efektivitu implementace mezinárodních lidskoprávních závazků České republiky vyplývajících z mezinárodních lidskoprávních úmluv OSN, které jsou na základě čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, součástí právního řádu České republiky, a posilovat povědomí veřejnosti, laické i odborné, o těchto lidskoprávních standardech a jejich aktuálním vývoji.

Obecné komentáře monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv představují, vedle závěrečných doporučení těchto výborů jednotlivým smluvním stranám, uznávaný autoritativní výklad ustanovení těchto úmluv. Dosud se do českého jazyka překládají pouze závěrečná doporučení těchto výborů pro Českou republiku. Nepřeložené a pro českou veřejnost proto často neznámé zůstávají obecné komentáře těchto výborů, které zpřesňují výklad daných úmluv a představují cennou pomůcku pro jejich kvalitní implementaci v každodenním životě.

V neposlední řadě pak obecné komentáře monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv představují podpůrný pramen práva i při výkladu a aplikaci českého vnitrostátního práva soudy, zejména Ústavním soudem. Základním atributem právního státu je přitom právě dostupnost všech relevantních pramenů práva jak pro všechny orgány veřejné moci, tak i pro veřejnost, neboť právo lze dodržovat resp. jeho dodržování vynucovat pouze tehdy, pokud jsou všechny relevantní prameny pro dotčené subjekty dostupné.

Nedostupnost zveřejněných českých překladů podpůrných pramenů práva, jimiž jsou obecné komentáře monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv, představuje závažný deficit, a to zejména v souvislosti s tím, že se na tyto dokumenty často odkazuje ve svých rozhodnutích i Ústavní soud.

Tak jako jsou zákony, mezinárodní smlouvy, některé akty Ústavního soudu, nařízení vlády či právní předpisy vydávané ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady jakož i právní předpisy jiných správních úřadů, pokud vydávají právní předpisy s celostátní působností, publikovány ve Sbírce zákonů nebo Sbírce mezinárodních smluv, tak jako jsou směrnice ústředních správních úřadů publikovány ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí, a tak jako je podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky a nařízení územního samosprávného celku publikace zákonem předvídaným způsobem, je nezbytné, aby i obecné komentáře monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv jakožto podpůrné prameny práva byly zveřejňovány v jednacím jazyku a tak dostupné jak všem dotčeným orgánům veřejné moci, tak i veřejnosti obecně.

Výbor proto navrhuje, aby Rada vlády pro lidská práva doporučila vládě České republiky přijmout usnesení, na jehož základě by byly do konce roku 2017 zajištěny předklady všech dosud vydaných obecných komentářů monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv OSN, jichž je ČR smluvní stranou, a tyto předklady aby byly následně zveřejněny formou, umožňující dálkový přístup (jejich zveřejněním na oficiálních webových stránkách pověřeného úřadu nebo úřadů), a současně, aby byl vytvořen do budoucna stabilní mechanismus dlouhodobého systematického překládání všech nových obecných komentářů monitorovacích výborů mezinárodních lidskoprávních úmluv OSN a jejich zveřejňování uvedeným způsobem.